

de Projectgroep Imperialisme - Indonesië. De projectgroep ressorteert onder de vakgroep Internationale Betrekkingen van de subfaculteit der politicologie aan de VU. Deze groep wil onderwijs en onderzoek integreren rond een maatschappelijk relevant thema. In dit geval is dat thema al een aantal jaren „Indonesië”. Deze integratie komt zeer bewust tot stand vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid van docenten en studenten voor het project.

Doel van de projectgroep is om middels haar theoretische werkzaamheid een bijdrage te leveren aan „de emancipatie van de massa's in de Derde Wereld”. Dat klinkt niet alleen breed, dat is ook breed. Maar het is zeker niet inhoudsloos, integendeel.

Heel bewust kiest de projectgroep via dit doel voor een politiek standpunt binnen haar theorievorming en daarmee is ook een principieel punt omschreven van de marxistische optiek van waaruit de projectgroep werkt. Deze optiek is voor de projectgroep niet alleen waardevol gebleken in haar theoretische analyses over imperialisme en afhankelijkheid met betrek-

king tot de situatie in Indonesië. Met behulp van de marxistische optiek is het óók mogelijk gebleken om een politiek standpunt te formuleren ten aanzien van de repressie en de uitbuiting van grote massa's van de bevolking van Indonesië.

Werd in 1963 VU-hoogleraar prof.

Wijngaarden nog publiekelijk door het bestuur van de universiteit berispt omdat hij gesproken had op een bijeenkomst van de PvdA (over Nieuw-Guinea), in een minder ver verleden herinneren we ons emoties rond de al of niet mogelijke verenigbaarheid van het lidmaatschap van de CPN en verkiezbaarheid voor een bestuursfunctie aan de VU.

Maar ook buiten de VU speelt de kwestie een levendige rol. Denkt u aan de Katwijkse leraar J. D. Pronk, die ontslagen werd aan een christelijke school omdat hij CPN-lid is. Veel christenen gaan uit van onverenigbaarheid van christendom en communisme en marxisme. Veelal is er dan nog sprake van een identificatie van beiden.

De moderne marxistische theorievorming neemt veel afstand van oude standpunten en theorieën. De projectgroep oriënteert zich op het marxisme zoals dat met name door Althusser c.s. is ontwikkeld. Wel moet men zich daarbij voorstellen wat en waarin onderscheidt dit marxisme zich van vroegere varianten?

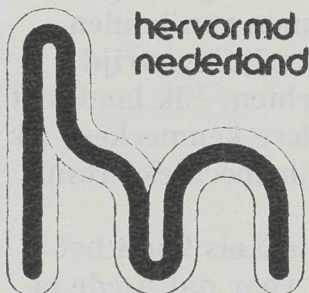
Althusser

De franse marxistische filosoof Louis Althusser is een van de drijvende krachten geweest van de vernieuwing in de marxistische theorie na de jaren '60. Hij ontwikkelde zijn visie vooral in kritiek op de oude „economistische” theorieën. Met dat „economisme” wordt bedoeld dat de economie (de onderbouw) allesbepalend zou zijn voor de politiek en de ideologie (de bovenbouw). Dit economisme ging er dus van uit dat „het politieke” en „het ideologische” te reduceren zouden zijn tót, respectievelijk totaal gedetermineerd werden dóór „het economische”.

Een van de belangrijkste politieke effecten van dit dogmatische denken is wel de opkomst van het Stalinisme geweest in de Sowjet-Unie. Daar werd „het” socialisme opgebouwd met een enorme nadruk op de ontwikkeling van de economie, met als achterliggend idee dat de politiek en de ideologie „automatisch” mee zouden ontwikkelen.

De gevolgen van deze denkwijze zijn tot op heden zichtbaar: een geforceerde economische ontwikkeling onder verontachtzaming van politieke en ideologische aspecten. Dat wil zeggen, een verontachtzaming van reguliere burgerlijke vrijheden als meningsuiting, kritiek etc.; maar bijvoor-

Hervormd Nederland valt elke week weer op

Je kunt niet alles lezen wat wekelijks de brievenbus binnenrolt. Maar Hervormd Nederland, die laat je niet liggen. Elke week een handzaam blad, door vakmensen gemaakt, betrouwbaar, prettig leesbaar. Met vele actuele en andere interessante reportages en interviews.

Met hervormd Nederland weet je net iets meer.

Wie nu deze bon opstuurt, ontvangt Hervormd Nederland twee maanden lang voor zes gulden. Dat is toch geen geld?

Ja, stuur mij 2 maanden HN voor f 6.-.
Daarna beslis ik of ik abonnee word.

Naam:

Straat:

Plaats:

Zonder postzegel opsturen naar: antwoordnummer 1776, Den Haag. Opbellen kan ook (070) 51 21 11. Wilt u met betalen wachten tot dat u een acceptgirokaart hebt gekregen?

Hervormd Nederland is ook in de losse verkoop verkrijgbaar.